



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant**

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

**Marius <Mercator>**

**Parisiis, 1673**

Epistola Tertia Synodica Sancti Cyrilli Alexandrini Episcopi directa Nestorio  
Constantinopolitanae vrbis Episcopo, duodecim continens anathematismi  
capitula.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14215**





de prolatis ate contra cum blasphemiiis continentes? Et si quidem te tantummodo læderes, docens ista vel sentiens, sollicitudo nobis minor existeret: cum vero totam scandalizaveris Ecclesiam, & fermentum insolita pravitateis & nova hæresis miscueris in populis, nec tantum ibidem positus, sed ubique consistentibus, (nam tuarum expositionum libri per cuncta vulgati sunt) quæ super nostro silentio ratio vitra, vel excusationis sermo sufficiat? aut quomodo non necesse sit meminisse Christi Domini sic dicentis: Non putatis quod venerim pacem mittere in terram, sed gladium; veni enim separare hominem adversus patrem suum, & filiam adversus matrem suam. Nam cum læditur fides, parentum reverentia, velut inutilis & periculosa, despicitur, & amor erga filios fratresque vitatur. Ad postremum etiam \* post ipsam vitam a piis viris eligitur, ut meliorem resurrectionem, sicut scriptum est, consequantur.

Matth. 10. v. 34\*

\* Super ipsam vicam mors potius, 8. Heb. 11. v. 35.

II. Quam satisfactionem exigere Cælestinus summus pontifex.

Ecce itaque te simul, cum sancta synodo, quæ apud amplam urbem Romanam congregata est, præfidente sanctissimo & venerandissimo fratre & confacerdote nostro Cælestino Episcopo, his scriptis jam tertio convenimus, consilium dantes, ut a pravis abstineas distorsisque dogmatibus, quæ & sentire cognosceris & docere: recipias vero fidem rectam Ecclesiis per beatissimos Apostolos & Evangelistas ab initio traditam, qui & oculis inspexerunt, & ministri Verbi fuisse monstrantur.

III. Sub qua interminatione.

Quod si hoc religio tua facere distulerit, juxta dilationem literis præfinitam sanctissimi & venerandissimi confacerdotis nostri Romanæ præfulis Ecclesiæ Cælestini; scias te nullam sortem habere nobiscum, nec locum aut colloquium cum Dei sacerdotibus & Episcopis obtinere: non enim est fas contemnere nos Ecclesias ita turbatas & scandalizatos populos, fidemque rectissimam violatam, dissipatam quin etiam gregem, quem custodire debueras, siquidem juxta nos amator recti dogmatis extitisses, sanctorum Patrum vestigia pia consecrans.

IV. Omnes a Nestorio abstent propter causam, qua de agitur, recipiuntur.

Omnes itaque, quos propter fidem tuam religio a communione removet, aut ab ordine suo deposuit, laicos & clericos, in nostra communione recipimus: non enim justum est eos tuis decretis opprimi, qui noverunt recta sentire, qui etiam bene fa-

ούτω ἠμῶσδε τὴν μακαρίαν, ἐπὶ ταῖς παλαιὰς αὐτῶν ἡμετέρας κατ' αὐτὴν δυσσημίας; καὶ εἰ μὴ σαυτὸν ἠδικαίης μοι, & τοιαῦτα φρονεῖν καὶ διδάσκων, ἢ ἦσαν αὐτῶν ἡ φρονίς. ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἐσκαυδαλίνας ἐκκηνοῖσιν, καὶ ἐμὴν αἰρέσεως ἀήθους καὶ ἕτερος ἐμὲ βλάπτει πῶς ἂν οὐκ ἐπιπέσει μοι. ἀλλὰ γὰρ ἐπεὶ τοῖς ἀποστόλοις περικλυτοῖς τῶν ὁσίων ἐξηγήσαντο τὰ βιβλία τοῦτο ἐπὶ τῶν πατρῶν ἡμῶν σωπῆς ἀρχαῖς λόγους; ἢ πῶς οὐκ ἀνάστη μεμνησθαι τῆς Χειροῦ λόγουτος. Μὴ νομίσητε, ἐπὶ ἡλθόντες βλάψαντες τὸν ζῶον ἐπιβλέποντες, ἀλλὰ μέγαρον; ἢ ἡλθόντες γὰρ διδάσκειν ἀνθρώποις καὶ τὸ πᾶν αὐτῶν, καὶ συλατῆρα καὶ τῆς μητρὸς αὐτῶν. πίστεως γὰρ ἀδινυμῶν, ἐπίρρητον μὲν, ὡς ἐωλεῖς ἐπισημασθῆναι, ἢ ἀπὸ τῶν ἁγίων ἀδελφῶν ἡμετέρων ὅτι καὶ οὐκ εἰς τὰ κτήνη καὶ ἀδελφοὺς φιλοσοφίας νόμους, ἐπεὶ τὸ ζῶον ἀμείνων ἐστὶν λαίπρον τοῖς ἀποστόλοις ὁ δὲ λαός, ἢ ἀ κρείττους ἀναστάσεως τύχουσι καὶ ὁ γὰρ χαρῶμενοι.

Ἰδὺν τοῖνυν ἅμα τῆ ἀγία συνόδου, τῆ καὶ τῶν μεγάλων Ρώμης συνάξεσιν; παρὲν δρόμοις τῆ ἰουδαίου καὶ ἰουδαίου ἀδελφοῦ, & συλλειτουργοῦ ἡμεῶν Κηρύττου τῆ ἐπιτοκίου, καὶ τῶν τοῖνυν ἀγαθῶν ἀγαθῶν χαρῶματι, συμβαλλόντες ἀποστέλλειν μὲν τῶν οὐτω σκαυδῶν, καὶ διεγραμμένων δοξῶν, ἢ καὶ φρονίς ἐκ διδάσκων, ἀπὸ τῶν καὶ τῶν ὁσίων πῶν, ἢ τῶν ἐκκηνοῖσιν παλαιῶν καὶ ἀρχαῖς ἀγαθῶν ἀγίων ἀποστόλων καὶ διαθηκῶν, οἱ καὶ ἀποστόλων καὶ ἰουδαίου τῶν λόγων γρηναῖοι.

Καὶ εἰ μὴ τῶν δρόμων ἢ οὐκ ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἀποστόλων ἀποστολῶν ἐν ταῖς χαρῶμασι τῆ μνημονοῦντος ἰουδαίου καὶ ἰουδαίου ἀδελφοῦ, καὶ συλλειτουργοῦ ἡμεῶν τῆ Ρωμαίων ἐκκηνοῖσιν ἐπιτοκίου Κηρύττου, γίνωσκε σαυτὸν οὐδένα κληρὸν ἔχοντα μὴ ἡμεῶν, οὐδὲ τῶν, ἢ λόγων ἐν τοῖς ἱεροῖσι τῶ Θεοῦ καὶ ἐπιτοκίου. οὐδὲ γὰρ οὐδένα ἀποστέλλειν ἡμᾶς ἐκκηνοῖσιν οὐτω τεταυρωμένους, & σκαυδαλιμένους ἁγίοις, καὶ πῶν ὁσίων ἀποστολῶν, & ἀγαθῶν ἀγίων πατρῶν ἡμετέρων, ἢ οὐκ ἀποστόλων. εἴτε ἡμεῖς καὶ ἡμᾶς ὁσίων διδασκῶν ἐραστῶν, πῶν τῶν ἀγίων πατρῶν ἡμετέρων διδασκῶν.

Ἀπασί τῶ τοῖς παλαιῶν ὁσίων ἀποστολῶν καὶ ἐκκηνοῖσιν ἀπὸ τῶν πῶν, ἢ κατὰ τῶν ἀποστόλων καὶ κληρῶν, κοινωνίαν πῶντες ἐσμέν. οὐ γὰρ ἐστὶν δικαίον τοῖς ὁσίων φρονίς ἐκκηνοῖσιν, οἱς ἀδικαίως ἡμεῖς. ἐπὶ οἱ καλῶς ποιῶντες







quis vestigiis inherentes, atque iter ambulantes regium, profitemur quod ipse vnigenitus Dei Verbum Deus, natus ex ipsa Patris essentia, de Deo vero Deus verus, lumen de lumine, per quem omnia facta sunt, sive in caelis, sive in terra, salutis nostrae causa descendens, ad exinanitionem sese dignatus est inclinare, incarnatus autem & homo factus, id est, carnem de Virgine sancta suscipiens, eamque sibi propriam faciens, nativitate nostram ex vulva sustinuit, homo de muliere procedens, nec quod erat abiciens: nam licet factus sit in assumptione carnis & sanguinis, tamen etiam sic quod erat, Deus natura scilicet & veritate, persistit.

ἰηρηλατωῦντες οὐρανόν, καὶ βασιλικῶν ὡσαύτῃ ἐρχομένοι τρέπον, φαιδρῶ, ὅτι αὐτὸς ὁ μονογενὴς ἦ Θεοῦ λόγος, ὁ δὲ αὐτῆς ἡμετέρας τῆς φύσεως ἡμετέρας, ὁ ἐκ Θεοῦ ἀληθινὸς Θεὸς ἀληθινός, ὁ φῶς τὸ ἐκ φωτός, ὁ δὲ ὁ Θεὸς πᾶσι ἐγένετο, πᾶσι τε ἐν τῷ ἕκαστῷ, καὶ πᾶσι ἐν τῇ γῆ, ἡ ἡμετέρας ἐνεκα σωτηρίας κατελθὼν, καὶ καθὼς ἐαυτὸν εἰς κένωσιν, ἐγκατάστη τε, καὶ ἐκένωθη, πᾶσι ἔστι, ἔθηκε καὶ ἐκένωθη ἐκ τῆς ἀγίας κρήνης, καὶ ἰδίᾳ αὐτῷ ποιησάμενος ἐκ μητρικῆς, ἡ καὶ ἡμᾶς ὑπερέβαινε ἡμεῶν, καὶ παρὰ τὴν ἀπόθεσιν ἐκ γυναικὸς, οὐχ ἕως ἡμεῶν ἀποβληκῶς, ἀλλ' εἰ καὶ γένοιτο ἐκ παρθενοῦ ἡ ἑκείνης καὶ αἵματος, καὶ οὕτω μεμβρῆκαίς ἕως ἡμεῶν, Θεὸς ἀληθινὸς φύσις καὶ ἀληθία.

IX. Quae catholice dicitur de incarnatione.

Nec carnem itaque dicimus in naturam deitatis esse conversam, nec in substantiam carnis ineffabilem Dei Verbi essentiam commutatam: inconvertibilis etenim est, & incommutabilis, idemque ipse, juxta Scripturas, jugiter permanens. Vifus est autem & parvulus, sed potius adhuc in cunabulis, & in sinibus genitricis Virginis constitutus, univrsam creaturam replebat ut Deus, genitori suo indivisus existens: quod divinum est enim, sine quantitate & sine mole cognoscitur, nec vllis terminis continetur.

Οὕτω δ' ἡ ἑκείνη φαιδρῶ εἰς ἡμετέρας φάπται φύσιν, οὕτω μὲν ἑκείνη εἰς φύσιν, πᾶσι ἀπὸ τῆς Θεοῦ λόγου καὶ ἀληθινῆς φύσιν ἀποβληκῶς γὰρ ἔστι, καὶ ἀληθινῶς παρθενοῦς μὴ ὁ αὐτὸς αἰεὶ ἐν τῷ ἑκαστῷ ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς δ', ἐβρίφος ἐν ἀσφαλοῦς μύθῳ ἔτι, καὶ ἐν κόλπῳ τῆς τεκούσης κρήνης, πᾶσι ἐπληθεύει ἡ κηπίσι, ὡς Θεός, ἐκένωθη ἕως ἡμετέρας. ὁ γὰρ θεὸς, ἀπόστον τὸ ἔστι, ἐ ἀμέγλητος, ἐ πελοισμὸν ἐκ ἀνέχεθαι.

X. Quae ipse dicitur de incarnatione.

Unitum ergo carni Verbum secundum substantiam confitentes, vnum adoramus filium, Dominum IESUM CHRISTUM, non seorsum ponentes & determinantes hominem & Deum, velut invicem sola dignitatis & auctoritatis unitate conjunctos: haec enim novitas vocis est, & aliud nihil. Nec item Christum specialiter nominantes Deum Verbum, quod ex Deo est, nec alterum similiter Christum specialiter, qui de muliere natus est, sed vnum solummodo Christum Dei Patris Verbum, cum propria carne cognoscimus. Tunc enim ut homo, juxta nos, unctus est, quamvis spiritum dignis ipse contulerit, sed non ad mensuram, sicut beatus Evangelista Joannes asseruit.

Ἡμεῶν γὰρ μὲν ἑκείνη καὶ ὑπερέβαινε ὁμοιωτικῶς τὸ λόγον, ἐνα παρθενοῦς μύθῳ, καὶ κέρον Ἰουδαίου Χριστὸν, οὕτω ἀπὸ μέγας ἡμετέρας, καὶ ἐβρίφος ἐν ἀσφαλοῦς μύθῳ, οὕτω ἀπὸ τῆς ἀληθινῆς καὶ ἀληθινῆς ἐνοτήτι. κηροφῶνῳ γὰρ τῷ πᾶσι, καὶ ἕτερον ἑστέον. οὕτω μὲν Χριστὸν ἰδικῶς ὀνομαζόμενος, ἡ ἐκ Θεοῦ λόγον, ἐ ὁμοίως ἰδικῶς Χριστὸν ἕτερον, ἡ ἐκ γυναικὸς. ἀλλ' ἐνα μόνον εἰδότες Χριστὸν, ἡ ἐκ Θεοῦ πατρὸς λόγον μὴ τῆς ἰδίᾳ ἑκείνης. τότε γὰρ ἀποθετικῶς κηροφῶνῳ μὴ ἡμεῶν, καὶ τῶν ἑκείνων ἡ καὶ τῶν ἑκείνων δίδου αὐτῶν, ἐ ἐκ ἐκ μὲν, καὶ τῶν ἑκείνων ὁ μακαρίως ἐκαθ' ἑαυτῆς Ἰωάννης.

XII. Quae dicitur de incarnatione.

Sed nec illud dicimus, quod Dei Verbum veluti in homine communi, qui de sancta Virgine natus est, habitavit, ne Deum homo Christus habitatorem possidere credatur. Quamvis enim Verbum habitaverit in nobis, & dictum sit, in Christo habitare omnem plenitudinem deitatis corporaliter; haud tamen intelligimus, quod caro factus, sicut in sanctis habitare dicatur,

Ἀλλ' οὐδὲ ἐκείνη φαιδρῶ, ὅτι κατελάσσει ὁ ἐκ Θεοῦ λόγος, ὡς ἐν ἀποθετικῶν κοινῶν, ὅτι ἐκ τῆς ἀγίας κρήνης κατελάσσει, ἡ καὶ ἡμετέρας ἀποθετικῶς νοῦτο Χριστῶν. εἰ γὰρ καὶ ἐκένωσιν ἐν ἡμῖν ὁ λόγος, ἡ ἑκείνη δ' ἡ καὶ ἐκείνη κατελάσσει πᾶσι ὁ πληρωμα τῆς θεότητος συμμερικῶς. ἀλλ' οὐδὲ ἐκένωσιν, ὅτι ἡμετέρας ἑκείνη, οὐχ ὡσαύτῃ ἐν τῆς ἀγίας κατελάσσει λέγεσθαι,







cundum quam non alter cum altero adoratur, aut connuncupatur Deus, sed vnus intelligitur Christus Iesus filius Dei vnigenitus, vna seruitute cum propria carne venerandus.

Confitemur etiam, quod idem ipse qui ex Deo Patre Filius natus est vnigenitus Deus, licet iuxta naturam suam expers passionis extiterit, pro nobis tamen, secundum Scripturas, CARNE PERPESSUS SIT, & erat in crucifixo corpore propriae carnis IMPASSIBILITER ad se referens passiones: Gratia vero Dei pro omnibus gustavit mortem, tradens ei proprium corpus, quamvis naturaliter ipse vita sit, & resurrexerat mortuorum. Nam vt mortem ineffabili potentia proculcarer, ac primus in sua carne primogenitus ex mortuis fieret & primitia dormientium, humanae naturae ad incorruptionis recursum, gratia Dei, vt supra dictum est, pro omnibus gustavit mortem, & tertio die refurgens spoliavit infernum.

XVI. Quod vere Deus passus dicatur & mortuus.

I. Petr. 4. v. 1.

Hib. 1. v. 9.

Ibidem.

XVII. Quomodo per hominem resurrectio mortuorum.

I. Cor. 15. v. 21.

Hib. 1. v. 14.

Ath. 17. v. 31.

XVIII. De carne Christi vivifica.

IOAN. 6. v. 53.

Idecirco quamvis dicatur, quod per hominem facta sit resurrectio mortuorum, tamen intelligimus hominem factum Verbum, quod ex Deo est, & per ipsum mortis imperium fuisse destructum. Venit autem temporibus praefinitis, sicut est vnus filius & dominus in gloria Patris, vt iudicet orbem terrarum in aequitate, sicut Scriptura testatur.

Necessario igitur & haec adjicimus: annuntiantes enim secundum carnem mortem vnigeniti filii Dei, id est, Iesu CHRISTI, & resurrectionem eius, & in caelis ascensionem pariter confitentes, incruentam celebramus in Ecclesiis sacrificii seruitutem; sic etiam ad mysticas benedictiones accedimus, & sanctificamur participes corporis & pretiosi sanguinis Christi omnium nostrum redemptoris, effecti, non vt communem carnem recipientes, quod absit, nec vt viri sanctificati, & Verbo conjuncti secundum dignitatis vnitatem, aut sicut divinam possidentis habitationem, sed vt vere vivificantem, & ipsius Verbi Dei propriam factam: vita enim naturaliter vt Deus existens, quia propriae carni vnitus est, vivificantem eam esse professus est. Et ideo quamvis dicat ad nos: Amen amen dico vobis, nisi manducaueritis carnem filii hominis, & biberitis eius sanguinem, &c. non tamen eam vt vnus hominis ex nobis estimare debemus: quomodo enim iuxta naturam suam vivificantem esse caro hominis poterit? Sed vt vere propriam eius factam, qui propter nos filius ho-

μὴ οὐχ ὡς ἕτερος ἐν ἑτέρῳ συμπροσκυνησάμενος· οὐτε μὲν συζηρηματίζεσθε Θεός· ἀλλ' εἰς νοήται Χριστὸς Ἰησοῦς, ἕως μονοθῆνης, μὴ πρὸς σωματικῶν πικρῶν μὲν τῆ ἰδίας σαρκός.

Ομοιορροδίου δ' ὅτι αὐτὸς ὁ ἐκ Θεοῦ πατρὸς ἠρηθείς υἱός, ἡ Θεὸς μονοθῆνης· ἡμέτι καὶ φύσιν ἰδίαν ὑπαρῆσαν ἀπαθῆς, ἁπλῆ πεποιθῆν ὑπὸ ἡμῶν, καὶ ἅς γερσθαί· ἡ μὲν ὅσων ἡρώτησι σῶματι τῆ ἰδίας σαρκὸς ἀπαθῆς οὐκ ἐκείνου πάθῃ, γὰρ ἡ δ' Θεοῦ, καὶ ὑπὸ πῆμτος ἐχάστατο θάνατον, διεδίξ ἑαυτὸ ἰδίῳ σῶματι, ἡμέτι κατὰ φύσιν ὑπαρῆσαν ζωῆ, καὶ αὐτὸς ὡν ἡ αἰδάσας. ἵνα γὰρ ἀφῆρηται διωδάμῃ παθῆσας τὸ θάνατον, ὡς ἐν γε δὴ πρῶτη τῆ ἰδία σαρκί, ἠρηται πρῶτος ἐκ νεκρῶν, καὶ ἀπῆρη τῆ κερσιμηθῆσαν· ἰδοπίση τε τῆ ἡ αἰδέσπου φύσιν τῆ εἰς ἀφῆρηται αἰαδρῶμῶν ἡμετι Θεοῦ, καὶ ὑπὸ ἑφῆμῃ θῆσῆσας, ὑπὸ πῆμτος ἐχάστατο θάνατον· τερῆμτες δ' αἰεθῆσιν σκευθῆσας τ' ἀδῆσιν.

Ὡστε καὶ λέγει δὲ ἀνδρῶν ἡμέσας ἡ αἰδάσας τῆ νεκρῶν, ἀλλὰ νοοῦμῃ ἀνδρῶν τῆ ἐκ Θεοῦ γερσῆσας λόγον· ἡ λέγει δὲ αὐτῶ τῆ θάνατον τῆ κερσῆσας ἡμέτι κατὰ κερσῆσας, ὡς εἰς υἱός καὶ κῆσας, ἐν τῆ δῆσῃ τῆ πατρὸς, ἵνα κερσῆ τῶν οἰκουμῆσιν ἐν δικαιοσύνη, καὶ τῆ γερσῆσας.

Ἀναθῆσας δὲ κατῆσιν πρῶτος ἡμετι κατῆσῆσας γὰρ τῆ κατῆσῆσας θάνατον τῆ μονοθῆνης υἱὸς τῆ Θεοῦ, τῶν ἑσῆν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν τε ἐκ νεκρῶν αἰαθῆσιν, ἡ τῆ εἰς οὐθῆσας αἰαθῆσῃν ὁμοιορροῦσας, τῆ αἰαθῆσῃν ἐν τῆ ἐκ κερσῆσας τερῆσῃν ἡμετι πρῶτος τῆ οὐτῶ τῆ μυστικῆς διλογῆσας ἡ ἀγῆσῃσας, μέτῃσας ἡμετι τῆσας τῆ ἀγῆσῆσας, ἡ τῆ ἡμετι αἰαθῆσας τῆ πῶμτος ἡμῶν σωθῆσας Χριστοῦ· καὶ οὐχ ὡς ἁπλῆσας κερσῆσας, μὴ ἡροῖτο· οὐτε μὲν ὡς ἀθῆσας ἡμετι σερσῆσας, καὶ σερσῆσας τῆσας λόγον κατὰ τῶν ἐνότῆσας τῆσας ἀγῆσας, ἡροῖσας ὡς τῆσας ἐνοῖσῃσας ἐγῆσῃσας· ἀλλ' ὡς ζωοποιὸν ἀγῆσας, καὶ ἰδίῃσας αὐτῶ τῆσας λόγον. ζωῆ γὰρ ὡν κατὰ φύσιν ὡς Θεός, ὅτῃσας γερσῆσας ἐν πρῶτῆσας τῆσας ἁπλῆσας, ζωοποιὸν ἀπῆσῃσας αὐτῶ. ὡτε καὶ λέγει πρῶτος ἡμετι· Ἀμῆσας ἀμῆσας λέγει ἡμῶν· ἐὰν μὴ φάγητε τῆσας ἁπλῆσας υἱὸς τῆ ἀνδρῶσας, ἡ πῆσῃσας αὐτῶ τῆσας αἰαθῆσας· οὐχ ὡς ἀνδρῶσας τῆσας κατῆσας ἡμετι, ἡ αὐτῶ τῆσας λόγον ἀγῆσας. πῶσας γὰρ ἡ ἀνδρῶσας σερσῆσας, ζωοποιὸς ἑσῃσας, κατὰ φύσιν τῆσας αὐτῆσας, ἀλλ' ὡς ἰδίῃσας ἀγῆσας ἡροῖσῃσας τῆσας δὲ ἡμετι ἡ υἱὸς καὶ



















ια. Εἰ τις οὐχ ὁμολογῆι τὴν κρεῖν σάρκα ζωοποιὸν (ἢ), & ἰδιαν αὐτῆς τῆς ἐκ Θεοῦ πατρὸς λόγου. ἀλλ' ὡς ἐτέρον πρὸς αὐτὸν, συνμιμνήσκῃ αὐτῆς καὶ τῶν ἀλζιαν, ἤρωα, ὡς μόνου ἴδιαν ἐνοίκιον ἐρηκτός. & οὐχὶ δὴ μᾶλλον ζωοποιὸν, ὡς ἐφημῶ, ὅτι γέγονεν ἰδιαν τῆς λόγου τῆς αὐτῶν ζωοποιὸν ἰχύντος. ἀνάθεμα ἔστω.

ιβ'. Εἰ τις οὐχ ὁμολογῆι τὴν Θεοῦ λόγον παθόντα Ἐσθρι, ὡς ἐστὴν περιμῶνον Ἐσθρι, & θανάτου γλυτάμῶνον Ἐσθρι, γέγονόντα τε ἀποφύτικον ἐκ τῆς νεκρότης, καὶ ζωῆς τῆς ὄντος, & ζωοποιὸς ὡς Θεός. ἀνάθεμα ἔστω.

x i. Si quis non confitetur, carnem Domini vivificatricem esse, & propriam ipsius Verbi Dei Patris; sed velut alterius prater ipsum conjuncti eidem per dignitatem, aut quasi divinam habitationem, ac non potius, vt diximus, vivificatricem esse, quia facta est propria Verbi cuncta vivificare prevalentis; anathema sit.

x ii. Si quis non confitetur, Dei Verbum passum carne, & crucifixum carne, & mortem carne gustasse, factumque primogenitum ex mortuis, secundum quod vita est, & vivificator, vt Deus, anathema sit.

Celestinus scripsit ad se a Nestorio literas Cyrillo misit.

PAUCAS huic epistole, licet omnium celeberrimae, & plura sive historica, sive dogmatica continenti, notas subjecimus, quia examinanda erit accuratius iterum in dissertatione de synodis.

IN EPISTOLA QUAM MISISTI, &c.] Haec est procul dubio prima, quam Nestorius ad Celestinum misit, & in qua leguntur ista: Nos non modicam corruptionem orthodoxye apud quosdam hic reperientes, & ira & lenitate circa agros quotidie utimur, &c. Atque inde constat Celestinum Cyrillo, quas a Nestorio literas accepisset, misisse, quemadmodum & Cyrillus ad se a Nestorio scriptas, Romam deferendas Possidonio crediderat. Vide istas Nestorii literas prima parte operum Marii Mercatoris.

Cur Cyrillus praemisit symbolum Nicanum. Serm. 3. velut in Macedonia. & Arianos.

NEC RECTE INTERPRETATUS ES, &c.] Hic nempe, vbi ait: Nos autem nosse oportet, quod modo venit in recordationem concilii Nicanum, quod nusquam ausum est dicere, quia Verbum Deus natum est ex Maria virgine; & alia quae prolixè profequitur. Tu vero locum consule, & intellige, cur fidem exposuerit Cyrillus, praemisso symbolo concilii Nicanum, vt vnde Nestorius fraudem faciebat imperitis, inde confutaretur.

De epistolis Alexandrinae Ecclesiae obscurus locus.

EPISTOLIS AUTEM AB ALEXANDRINA ECCLESIA TUAE RELIGIONI, &c.] Obscurus locus, & a nullo, quod sciam, tentatus: quibus enim de epistolis ab Alexandrina Ecclesia directis intelligi debet? An de iis, quae anathematismos haberent subiunctos: sed illae ipsae sunt, in quibus nunc versamur. An de prioribus duabus? quomodo ab Alexandrina Ecclesia, id est, synodo directae sunt, cum nomine synodi Alexandrinae, non perinde ac relictae, sed solius Cyrilli inscribantur? Lux latenti veritati asseretur in dissertatione de synodis habitis in causa Nestorii.

Quem in locum Nestorii ista spectent.

NEC CARNEM ITAQUE, &c.] Id vbiq; passim catholicis Nestorius, sed maxime in epistola ad sanctum Celestinum, asseribat: Aperte blasphemant Deum Verbum Patri unigenitum, tanquam originis initium de virginis simpesset, cum templo suo edificatum esse, & carni conspultum, &c. & in titulo sermonis septimi: Adversus eos, qui propter conjunctionem, vel divinitatem Verbi norrificant, vel humanitatem desiciant. In vtramque locum intendit Cyrillus.

Confessio vniionis est vniionis, vniionis olim indubitata rectae fidei nota.

SECUNDUM SUBSTANTIAM, &c.] Graece est ἑνὸς οὐσίᾳ. Monco rursus hanc vnam vocem fuisse olim indubitata notam: aliae etenim omnes torqueri possunt in sensu erroneos, & revera deortae sunt a Nestorianis, haec vna nunquam potuit; vnde mirum quam exosa fuerit

heterodoxis, quorq; criminationibus oppugnata: atque hinc factum est, vt cum vniionis est vniionis praetermissa esset a Cyrillo & Joanne in expositione fidei hinc inde scripta, inter incundam Ecclesiarum pacem, pax visa sit pluribus catholicis suspecta, & Joannes dictus fuerit a suis vicisse causam, vt Cyrillus necessitatem habuerit purgandi se se, tum apud amicos, Acacium Melitenensem, Successum, Valerianum, Donatum; tum apud suos Constantinopoli apocristianos, quasi vel Orientalibus in sententia remanentibus consensisset, vel propter timidam quamdam dispensationem non satis animose fidei causam defendisset.

Porro autem quod dixi, hanc vocem fuisse fidei quasi certam tesseram, factum probat Cyrillus. cum enim scripsisset: Vnum ergo carnis Verbum secundum substantiam consistentes; accedit statim ad refellendas omnes Nestorii sententias, artificiose quidem, sed tamen invicte.

Nota vero interpretem Romanum aberrasse a mente Cyrilli, quam assecutus est Mercator. haec enim Graeca: ἑνὸς οὐσίᾳ ἑνὸς ὑποστάσι, &c. Vertit ille. Quamvis autem Verbum carni secundum hypostasim faciamur, vnum tamen adoramus. &c. quasi confessio vniionis secundum hypostasim adverteretur in speciem adorationis, vt vnius, & non eam potius inferat. Longe ergo melius Mercator: Vnum ergo carni Verbum secundum substantiam consistentes, vnum adoramus, &c. Atque hinc est, quod diximus saepe, Mercatorem, vt aliis de Latinitate concedat, vincere tamen fide, atque intelligentia.

Ennotatus interpres Romanus.

NON SEORSUM PONENTES.] Rejicit vniionem quam vocant moralem, seu ἑνὸς οὐσίᾳ ἑνὸς οὐσίᾳ, quippe quae non sit ἑνὸς οὐσίᾳ ἑνὸς οὐσίᾳ, sed inter duas per se existentes personas, modo ἑνὸς οὐσίᾳ conjungantur.

Rejicitur vniio solus dignitatis.

Nec item Christum specia-liter.] Rejicit & opinionem de duobus Christis, quorum alter ex Patre, alter ex matre, sola ἑνὸς οὐσίᾳ conjunctis: quod saepe impugnat alio in loco a Cyrillo, non quasi id expressis verbis vsipiam dixerit Nestorius, sed quod ex ipsius opinione de ἑνὸς οὐσίᾳ ἑνὸς οὐσίᾳ necessario sequatur reipia, quantumvis ipse dissimulet.

Solusque homonymus.

NEC ILLUD DICIMUS.] Refutat &

Atque inhabitationis.

παν. ολι. 677. 678. 679. 680.

παν. 681. 682. 683.

παν. 684. 685. 686.

παν. 687. 688. 689.

παν. 690. 691. 692.

παν. 693. 694. 695.

παν. 696. 697. 698.

παν. 699. 700. 701.

παν. 702. 703. 704.

παν. 705. 706. 707.

παν. 708. 709. 710.

παν. 711. 712. 713.

παν. 714. 715. 716.

παν. 717. 718. 719.

παν. 720. 721. 722.

παν. 723. 724. 725.





30 EPISTOLA TERTIA SANCTI CYRILLI

tertium modum *ἁπλοῦς ἐστίν*, quæ pura *ἁπλοῦς*, sive habitatio Verbi divini in homine, quaque fiat, ut homo non Deus quidem sit, sed Dei tantum, seu *θεοῦ ἐστίν*, quæ vox placuit Nestorio. Huic porro unionis modo alium Cyrillus opponit, quem *ἁπλοῦς* vocat, eique similem dicit, quæ proprio corpori animus conjungitur, seclusis, ut monent theologo, imperfectionibus.

Et *ἁπλοῦς*.

NON VELUT CONIUNCTIONEM, &c.] In Græco est, *ὡς ἐν ἀποστολῇ*, &c. Est autem *ἁπλοῦς* apud Græcos, vel copulatio maris & femine; vel apud Basilium, societas conjugum, & vitæ civilis communitio; vel apud Chrysostomum, commissura membrorum; vel denique apud Cyrillum, coaptatio eorum, quæ continuari possunt, & *ἁπλοῦς*, seu appositio. Quæcumque vero significatione vox sumatur, aptior est ad tegendam hæresim, quam ad fidem exponendam: unde Cyrillus vocem ubique acriter exagitat, tanquam veneni plenissimam; & vero conjunctionem naturarum duarum in Christo, Theodorus Mopsuestenus, ipseque, dum adhuc erraret, Theodoretus, conjunctioni conjugum similem dixerunt.

Et *ἁπλοῦς*.

SED NEQUE DEUM, &c.] Arguit Nestorii dictum de Christo, cuius Verbum faciebatur Dominum & Deum, quasi non foret Christus ipse Deus & Dominus: habet enim hanc potestatem relativa vox, cuiusmodi sunt obliqui casus, ut distinctionem perinde ac oppositionem ponant inter ea, quæ dicuntur relationis extrema. Quare licet Deus vere

sit dominus humanitatis, non tamen Christi, nisi dux in Christo asserantur personæ.

CAVEMUS AUTEM DE CHRISTO DICERE, &c.] Verba quæ caveri dicere, Nestorii sunt, sermone primo, vel potius septimo. Rejicit autem, velut horrendum quiddam, unitatem *ἁπλοῦς* solam, ut quæ Christum omnino solvat in duas personas.

Et *ἁπλοῦς*.  
Vide notas ad *ἁπλοῦς*.

CONFITEMUR ETIAM, QUOD, &c.] Confessio hic Dei passî, aperta est simul & calumniantis Nestorii convictio, & Procli defensio: ille enim catholicis calumniabatur, quasi assererent Verbum natura sua seu divinitate passum; iste propter fidei professionem vapulaverat atrociter a Nestorio.

Confessio Dei passî, altera *ἁπλοῦς* fidei nota.

IGITUR QUIA DEUM, &c.] Ex eo quod Verbum carni unitum est *ἁπλοῦς*, conficitur fisionis caput, ut quidem vulgo movebatur, Virginem sanctam esse *ἁπλοῦς*: conficit vero ita ut occurrat calumniis duabus, quas inde catholicis Nestorius, maximeque Proclo & Eusebio, struebat; & primæ quidem, quasi ab his diceretur, quod sensit Photinus, Verbum ex virgine duxisse existentie principium; secundæ, eguisse Verbum, ut esset, secunda hac nativitate.

Vide notas ad *ἁπλοῦς*.  
consequenter Nestorii sermone, imo *ἁπλοῦς* ad primam. Ut & confessio *ἁπλοῦς*.

IN TRISTITIA PARES FILIOS, &c.] Videtur Cyrillus legisse Nestorii sermonem primum adversus Pelagianos, in eumque intendere, quandoquidem locus iste Genesios, lausque nuptiarum prolixè a Nestorio tractatur.

Videtur Cyrillus legisse Nestorii sermones contra Pelagianos. Vide notas ad *ἁπλοῦς* ipsum sermonem.

Ad anathematismos observatur hoc in loco nihil, quia quæ plurima notatu digna sunt, pertinent omnino ad differtationem de synodis, ubi quem singuli petant Nestorii tractatum, ostenditur.

Cur nihil de anathematismis observetur.

EPISTOLA NESTORII  
EPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI,  
AD CELESTINUM PAPAM.

Argumentum epistolæ, quæ tertia Nestorii ad Celestinum.



NESTORIUS Celestino in causa Pelagianorum Episcoporum, qui ex Occidente pulsi Constantinopolim confugerant, duas epistolas scripsit, quas edidimus suo loco. Tertia ista, quæ tota est de causa Nestorii, nunc primum prodit, affertque historię multum lucis, ut merito videri queat certa regula, ad quam examinari debeant plurima, quæ ab ipsis etiam eruditiss, vel obscure dicta sunt, vel non ita vere.

Tempus.

Datam oportet sub finem Novembris, nempe post indictam quidem ab Imperatore synodum generalem, sed ante allatas Constan-

tinopolim Celestini ad Nestorium decretorias literas; in ea siquidem, primo fit mentio indictæ ab Imperatore synodi. Indictionis autem decretum consignatur xlii. Kalend. Decembr. Theodosio XIII. & Valentiniano III. AA. CC. id est, die 19. Novembris ann. 430. Deinde non fit mentio literarum sancti Celestini, non omittenda utique, si acceptæ jam fuissent. Cum ergo datæ sint illæ Nestorio a quatuor Episcopis ex Alexandrina synodo missis die dominico, qui septimus Idus Decembris, debuit hæc epistola scribi eo temporis intervallo, quod est a die 19. Novembris ad diem 7. Decembris. Vide præfationem historicam.

Temporis ratio.

I. Exordium a calumnia in Cyrillum.

DIDICI honestissimum Cyrillum Alexandrinæ vrbis Episcopum, propter libellos contra eum nobis oblatos, exterritum, ac sibi venantem latebras, ad evitandam sacram synodum propter hos ipsos libellos futuram, quasdam alias interea cogitationes excogitare verborum, & amplecti verba,

quæ sunt *θεοῦ ἁπλοῦς* & *Χριστοῦ ἁπλοῦς*, quorum alterum admittit, alterum vero, modo quidem de evangelii eximit, modo vero rursus admittit, hoc est, *Χριστοῦ ἁπλοῦς*, secundum quamdam, credo, prudentiæ nimietatem.

Ego autem & hanc quidem vocem, quæ est, *θεοῦ ἁπλοῦς*, nisi secundum Apollinaris & Arii furorem ad confusionem naturarum

II. Suam de *θεοῦ ἁπλοῦς* mentem dissimulare nititur.